

Gyermekbántalmazás felismerése és kezelése

Jelen dokumentum az érvényes szakpolitikai dokumentumok feldolgozásával készült. Célja egy olyan tudásbázis létrehozása, mely egyszerűsített formában és nyelvezetet használva mutatja be a gyermek veszélyeztetettsége, bántalmazása esetén értesítendő intézményeket, azok sorrendjét, az értesítés módjait.

Gyermekjogok

A gyermekjogok, gyermeki jogok vagy gyermekek jogai minden 18 éves kor alatti egyénre vonatkoznak. Minden gyermeket megilletnek az emberi jogok¹, azonban a gyermekeket fizikai és szellemi érettségük hiánya miatt speciális védelem és gondoskodás² illeti.

A gyermekek jogai keretrendszerbe illeszkednek, védelmük elsősorban a gyermekekkel foglalkozó intézmények és egyének feladata³, minden felnőtt osztozik ebben a felelősségben. A gyermekek jogainak megismertetéséhez javasoljuk a következő olvasmányokat:

- [A gyermek jogainak biztosítása](#). Útmutató az alternatív gondoskodásban dolgozó szakemberek számára.
- [Kézikönyv a gyermekjogokra vonatkozó európai jogról](#)
- [Általános gyermekjogi ismeretek szülőknek és szakembereknek](#)
- [A gyermekek jogai](#) (jogok fogalma, elmélete, jogvédelem)
- [Kézikönyv a gyermekjogi egyezmény alkalmazásához](#)

A bántalmazás elleni védelem joga

A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében számos intézmény biztosít ellátást és különböző szolgáltatásokat. Az intézmények egységes alapelvek mentén végzik tevékenységüket. A Gyvt. 2017-es módosítása előírta a jelzőrendszeri tagok számára előírt eljárásrendek használatát a gyermekek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében.

A felismerés és a kezelés során problémát jelent azonban, hogy maga a gyermekbántalmazás, elhanyagolás, veszélyeztetés fogalma nem egységes a hazai vagy nemzetközi szakirodalomban és a közéletben.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) definíciója⁴ szerint a gyermek bántalmazása és elhanyagolása olyan fizikai és/vagy érzelmileg nem megfelelő bánásmódot, elhanyagolást, szexuális visszaélést, kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolást jelöl, amely a gyermek egészségére, túlélésére, fejlődésére, méltóságára valós vagy potenciális veszélyt jelent egy olyan kapcsolatban, mely felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul. A Gyvt.⁵ meghatározása a gyermek veszélyeztettségének fogalmát írja le, a bántalmazás fogalma

¹ minden embert a születésétől fogva megillető jogok. Normák, melyek védik az embert a politikai, társadalmi, jogi visszaélésekkel szemben

² Gyermekjogi Egyezmény, Bevezetés

³ A Gyvt. (11.§) fogalma szerint: A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

⁴ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/child-maltreatment>

⁵ Gyvt., 5.§

azonban hiányzik. A veszélyeztetettség meghatározása: „olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.”

A nemzetközi szakirodalom és a hatályos magyar szabályozás egyetért abban, hogy a gyermek veszélyeztetése, bántalmazása során nem a cselekményt vagy magatartástípusokat és magát a fogalmakat ismerteti, hanem annak következményeit (vagyis nem az a fő kérdés, hogy pontosan mi történt, hanem az, hogy az adott cselekmény milyen hatással bír). (Intézményi, fenntartói és ágazati módszertan, 2018.)

A gyermekek bántalmazásának, a bántalmazás feltételezésének és gyanújának (a bántalmazás jelzése, kezelése, kivizsgálása) felderítésében azonban nincs eljárásrendbeli különbség, aminek oka az, hogy a gyermek bántalmazás elleni védelméhez való joga akkor érvényesíthető, ha már csupán a gyanú esetén is elkezdődnek a bántalmazással kapcsolatos vizsgálatok. A gyanú megalapozottságának, alaposságának értékelése azonban nem a gyermekvédelmi szakember feladata, hanem a nyomozó hatóságé.

Jelen tájékoztató anyagunk nem teljes és nem is helyettesíti a módszertani dokumentumok, protokollok (eljárásrendek) tartalmát. Részletesebb információ az alábbi helyeken található:

[A gyermekbántalmazás felismerése és kezelése](#) (összefoglaló anyag)

[Család és gyermekjóléti protokoll](#) (2017) Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól

[Módszertani útmutató](#) (2015) A gyermekvédelmi észlelő-, és jelzőrendszer működtetése kapcsán a gyermek bántalmazásának felismerésére és megszüntetésére irányuló szektorsemleges egységes elvek és módszertan

[Intézményi, fenntartói és ágazati módszertan](#) (2018) A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan

[Egészségügyi irányelv a gyermekbántalmazásról](#) (2020) Az Emberi Erőforrások Minisztériuma egészségügyi szakmai irányelve az egészségügyi ellátók feladatairól gyermekek bántalmazásának, elhanyagolásának gyanúja esetén

Hazai eljárásrend a gyermekbántalmazás észlelésére és intézkedésekre

Jogszabályon alapuló eljárásrendek meghatározzák azt, hogy mely esetekben, kinek és milyen módon kell lépnie akkor, ha egy gyermek állapotát veszélyeztetettnek ítéli meg. A veszélyeztetett gyermek gyermekvédelmi státusza határozza meg a beavatkozás módjait: más intézmény jár el a családjában élő vagy gyermekvédelmi gondoskodásban élő gyermek veszélyeztetettsége esetén.

Jelzés megtétele a veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekkel kapcsolatban

Minden, a gyermekekkel foglalkozó hatóság, intézmény, civil szervezet, egyház **kötelezettsége**, hogy a gyermek veszélyeztetettsége esetén **jelzést** tegyen az illetékes

gyermekjóléti szolgálatónál⁶. A családban élő gyermek veszélyeztetettségének észlelését követően a jelzést szóban, telefonon vagy írásban kell megtenni. A jelzést kötelező írásban is elküldeni a gyermekjóléti szolgálatnak.

Azt, hogy milyen problémák vezetnek a **veszélyeztetettség kialakulásához**, a 2.sz. mellékletben foglaltuk össze.

A gyermekjóléti szolgálat köteles a jelzést – formájától függetlenül - elfogadni.

Jelzést bármely állampolgár és a gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet képviselője tehet.

Felelős: jelzőrendszeri tag, állampolgár

Jelzés címzettje: gyermekjóléti szolgálat, esetleg: gyámhivatal és rendőrség

A jelzés módja

A jelzés bármilyen írásos formában történhet, azonban tartalmaznia kell bizonyos típusú információkat. (3. sz.) mellékletben található az általunk összeállított és letölthető „Jelzés” sablon)

A jelzés lényegretörő, a veszélyeztetettséget részletesen bemutató dokumentum, mely a következőt tartalmazza:

1. érintett gyermek(ek) fontos adatai (név, születési idő, hely, anyja neve, családtagok megnevezése, állandó lakhely, tartózkodási hely)
2. Jelzést tevő intézmény neve, címe, jelzést tevő neve és elérhetősége
3. Probléma rövid leírása (gyermek és családja életében észlelt veszélyeztető okok megnevezése, megjelenés időpontja, időtartama, a felmerülés gyakorisága)
4. Eddig intézkedések
5. Javaslatok

A család-, és gyermekjóléti szakemberek jelzései során használt ún. [dokumentációs vonalvezető](#) a jelzések fogadását módjait, az adminisztrációs tevékenységeket, szereplőket és intézkedéseket, szolgáltatásokat mutatja be

Felelős: jelzőrendszeri tag, állampolgár

Jelzés címzettje: gyermekjóléti szolgálat, esetleg: gyámhivatal és rendőrség

Intézkedések a gyermek veszélyeztetésének észlelésekor

Az észlelést követően meg kell tenni a szükséges intézkedéseket⁷. Amennyiben a jelzést tevő, vagyis a gyermek veszélyeztetett helyzetét észlelő személy/intézmény nem tud reagálni a

⁶ család vagy gyermekjóléti szolgálat (mely a települési önkormányzat által kötelezően fenntartott intézmény vagy (a járászékhelyi önkormányzat által működtetett) család- és gyermekjóléti központ

⁷ vagyis felvenni a többi releváns jelzőrendszeri taggal a kapcsolatot, intézkedést tenni, pl. ambuláns lapot felvenni a háziorvossal, értesíteni a rendőrséget és az illetékes gyámhivatalt

veszélyeztetető helyzetre, akkor az illetékes gyermekjóléti szolgálathoz kell fordulnia. A gyermekjóléti szolgálat működteti az ún. „észlelő-, jelzőrendszert”⁸. A gyermekjóléti szolgálat mellett, súlyos veszélyeztetettség esetén az illetékes gyámhivatalhoz jelzést és a rendőrséghez bejelentést/ feljelentést kell tenni. Fontos, hogy az észlelő nem nyomoz, csupán jelez, bejelent, feljelent. A veszélyeztetettséget észlelő személy csak akkor válik az eljárás részévé, ha az eljáró hatóság tanúként meghallgatását elrendeli.

Felelős: jelzőrendszeri tag, állampolgár

Jelzés címzettje: gyermekjóléti szolgálat, esetleg: gyámhivatal és rendőrség

A következő intézkedések az észlelő jelzőrendszeri tagokra vonatkoznak, a magánszemélyek szerepe megszűnik a jelzés megtételével!

A jelzőrendszer tagjainak feladatai súlyos probléma esetén

A jelzőrendszeri tagnak kötelezettsége a jelzőrendszer többi tagjával való együttműködés és a szükséges tájékoztatás⁹, vagyis szaktudásával segíteni kell a gyermek családban történő nevelkedését, illetve a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében részt kell vennie a gyermek ügyével kapcsolatos esetkonferencián¹⁰, esetmegbeszélésen¹¹, konzultációkon.

Felelős: jelzőrendszeri tag

Intézkedés címzettje: gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, rendőrség és egyéb jelzőrendszeri tagok családban élő gyermek esetén. Szakellátásban élő gyermek esetén a gondozási hely¹² vezetőjét, és a gyermekvédelmi gyámot (az adott gyermek gyermekvédelmi gyámját minden esetben) kell értesíteni

A jelzőrendszer tagjainak feladatai kiemelten súlyos probléma esetén

Családban élő gyermek esetén: azonnali hatósági intézkedést kell kezdeményezni, vagyis a gyámhivatalt és a rendőrséget is értesíteni kell.

Szakellátásban élő gyermek esetén: első lépésben értesíteni kell a gyámot és tisztázni kell a bántalmazás körülményeit. Majd meg kell szüntetni a bántalmazó helyzetet, szükség esetén jogi lépéseket kell tenni és a gyermeket minden esetben segíteni kell a traumafeldolgozásában

⁸ A veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését szolgáló rendszer, melynek tagjai egységes módszerek mentén végzik feladatukat

⁹ Gyvt. 17.§ (1)

¹⁰ Gyermeket és családot érintő információk cseréje, feladatok meghatározása és felosztása az érintett intézmények között. Annak vizsgálata, hogy biztosítható-e a gyermekkel szembeni rossz bánásmód megszüntetése. Ha igen, gyermek veszélyeztetés elhárítása: lépések meghatározása, felelősök kijelölése, határidők megnevezése. Ha nem szüntethető meg a rossz bánásmód, akkor a gyermek családból való kiemelését kell kezdeményezni.

¹¹ Család, családdal foglalkozó szakemberek bevonása az adott család ügyével kapcsolatban. Meghívottjai: védőnő, bölcsőde, óvoda, családsegítő, nevelési tanácsadó, iskolai gyermek és ifjúságvédelmi felelős, vagy iskolai szociális munkás és a fiatalok pártfogó felügyelője, ha releváns.

¹² Vagyis a nevelőszülői hálózat, gyermekotthon, lakásotthon.

Az észlelő mellett a gyermekvédelmi gyám¹³ is értesíti a gyámhatóságot, aki hivatalból rendőrségi feljelentést tesz (minden esetben kötelező a feljelentés felnőttkorú bántalmazó esetén, kortárs bántalmazás során a gyám mérlegel a bántalmazás ismétlődése és mértéke alapján). A gyermekvédelmi gyám 24 órán belül (személyesen, vagy telefonon) felkeresi a gyámsága alatt álló gyermeket. Ha csak telefonon tudja elérni a gyermeket, 24 órán belül kötelező személyesen is találkozniuk.

Ha a gondozási helyen nem biztosítható a gyermek biztonsága, a gyermekvédelmi gyám azonnal más biztonságos helyre viszi, és erről értesíti az illetékes gyámhatóságot és kezdeményezi az gondozási hely azonnali hatállyal történő megváltoztatását.

A gondozási hely vezetője köteles belső vizsgálatot¹⁴ lefolytatni minden gyermekbántalmazási ügyben, a vizsgálat eredményét a Fenntartónak kell elküldeni a bántalmazást követő 10 munkanapon belül.

A gyermekvédelmi gyám jelen van a rendőrségi kihallgatáson, orvosi vizsgálatokon, felügyeli a gyermek támogatására tett intézkedéseket (észrevételeit az intézményvezetőnek illetve a területi szakszolgálat vezetőjének jelzi, aki értesíti a gyámhatóságot és a Fenntartót.)

Felelős: jelzőrendszeri tag

Intézkedés címzettje: gyámhivatal és rendőrség, gyermekvédelmi gyám

¹³ A gyámnak együtt kell működnie minden releváns intézménnyel a gyermekbántalmazás körülményeinek, előzményeinek és okainak feltárásban és meg kell tennie az egyéb intézkedéseket is (pl. iskolaváltás esetén a gyermek papírjainak biztosítása, stb.) valamint tájékoztatja a gyámsága alatt álló gyermeket az ügyével kapcsolatban.

¹⁴ A belső vizsgálat elvégzéséhez a módszertani leírás és eljárásrend [ezen](#) dokumentum 50 oldalán található

Felhasznált irodalom:

- A gyermek jogainak biztosítása. Útmutató az alternatív gondoskodásban dolgozó szakemberek számára. Építsük Európát a gyermekekkel a gyermekekért. SOS Children's Villages International In: <https://rm.coe.int/16806a613c>
- Az Országos Bírósági Hivatal Alaptörvény – Szabadság és felelősség című tananyaga: http://projektjeink.birosag.hu/sites/default/files/allomanyok/e-learning/alaptorveny_igazsagugyi_alk/at_szabadsag_nemjog/lecke2_lap1.html
- Balogh Zsolt, Hajas Barnabás, Schanda Balázs (2014): Alapjogok és alapvető kötelezettségek fogalma, értelmezése In: <http://m.ludita.uninke.hu/repozitorium/bitstream/handle/11410/10375/Teljes%20szöveg%21?sequence=1&isAllowed=y>
- Emberi jogok- Alapjogok általános kérdései In: <http://www.juris.uszeged.hu/download.php?docID=48277>
- Emberi jogok. A fogyatékosággal élő személyek jogai. Képzési kézikönyv. SINOSZ in: https://sinosz.hu/wp/wp-content/uploads/2015/05/EmberiJogok_IGEN_hungarian.pdf
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
- Gyvt.: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- Intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (2018) A gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményekben, nevelőszülői hálózatokban és a javítóintézetekben ellátott gyermekek és fiatal felnőttek bántalmazási eseteinek kivizsgálására és kezelésére vonatkozó intézményi, fenntartói és ágazati módszertan. EMMI. In: https://tamogatoweb.hu/letoltes2018/gyermekbantalmazas_2018_05_11.pdf
- Stanford Encyclopedia of Phylosphy, human rights In: <https://plato.stanford.edu/entries/rights-human/#GeneIdeaHumaRigh>

A felhasznált ikonok forrása:

<https://www.flaticon.com/free-icons/refer>

1. sz. Melléklet

Törvényi szinten a következő jogszabályok rendelkezései irányadóak:

Alaptörvény

Magyarország védelmezi állampolgárait. (G cikk)

Az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen¹⁵ alapvető jogait¹⁶ tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége. I. cikk (1)

Az emberi méltóság sérthetetlen¹⁸. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg¹⁹. II. cikk

Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgátságban tartani. Tilos az emberkereskedelem. III. cikk (1)

Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket. XV. cikk (5)

Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz²⁰. XVI. cikk (1)

Gyermekvédelmi törvény

6. § (1) A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez.

(2) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez.

(4) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.

(5) A gyermeknek joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyegetésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak.

(5a) A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek -különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében - egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.

¹⁵ nem elvehető jogait

¹⁶ Az alapjogok az alkotmányban foglalt, mindenkit megillető, az alanyi jogi jogosultságból fakadó jog. Az alapjogokat más alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében korlátozni lehet. Vannak azonban korlátozhatatlan, ún. abszolút alapvető jogok: az élethez, az emberi méltósághoz, jogalanyisághoz való jog, stb.

¹⁷ az egyént jogosító, az államot kötelező jogok

¹⁸ ún. abszolút jog, vagyis nem korlátozható alapjog olyan mértékben, hogy annak „lényeges tartalma” változzon. Alapjogot nem lehet feltételekhez szabni, érvényesülésüket garantálni kell

¹⁹ A jogi fogalmi rendszer szerint az élethez való jog és az emberi méltóság együtt teljes, korlátozhatatlan, sérthetetlen

²⁰ Alapjog, vagyis, minden, Magyarországon területén tartózkodó és élő gyermek (állampolgárságtól és tartózkodásának jogszerűsétől függetlenül) részére biztosított jog

11. §(1) A gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, törvényes képviselőjének biztosításával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

(1a) A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermek számára gyermekjóléti alapellátást vagy gyermekvédelmi szakellátást biztosító, továbbá a gyermek törvényes képviselőjének ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozó szervek és személyek a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által jóváhagyott, a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) honlapján közzétett egységes elvek és módszertan (a továbbiakban: gyermekbántalmazás elleni módszertan) alkalmazásával járnak el.

(1b) A gyermek bántalmazással szembeni védelemhez való jogának érvényesítése érdekében a gyermekvédelmi szakellátást nyújtó intézményben és a javítóintézetben felmerült gyermekbántalmazási esetek kivizsgálása és kezelése a miniszter által jóváhagyott, a minisztérium honlapján közzétett intézményi, fenntartói és ágazati módszertan (a továbbiakban: gyermekbántalmazás kivizsgálásának módszertana) alapján történik.

17. § (1) Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,

b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,

c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,

d) a rendőrség,

e) az ügyészség,

f) a bíróság,

g) a pártfogó felügyelői szolgálat,

h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,

i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,

j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,

k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,

l) a javítóintézet,

m) a gyermekjogi képviselő,

n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal,

o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,

p) a települési önkormányzat jegyzője,

q) a büntetés-végrehajtási intézet,

r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézmények és személyek kötelesek

a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál,

b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

2. sz. Melléklet

Veszélyeztettség kialakulása (ld. Család és Gyermejkölési protokoll)

A gyermek veszélyeztetését jelző súlyos és kiemelten súlyos problémák

Probléma típusa	Probléma megnevezése	Súlyos probléma	Kiemelten súlyos probléma
Anyagi tényezők	Hajléktalanság, nem megfelelő lakáskörülmények		X
	Lakhatási probléma	X	
	Éhezés, elégtelen, nem megfelelő táplálás		X
	Családon kívüli ideiglenes elhelyezés	X	
	Alacsony jövedelmi viszonyok	X	
Egészségügyi tényezők	Tartósan súlyos egészségügyi probléma (pl. TBC, Hepatitis, stb.)		X
	Egészségügyi kezelés megtagadása (pl. kötelező védőoltás beoltásának mulasztása, tagadása) (a protokoll nem írta le, hogy ez szimplán súlyos vagy kiemelten súlyos probléma, mit gondoltok?)		X
	Pszichés bántalmazás a családban		X
	Fizikai bántalmazás a családban		X
	Szenvedélybetegség a családban	X	
	Szobatisztaság hiánya 3 éves kor felett	X	
	Megkésett beszédfejlődés (trauma hatására)	X	
	Gyermek rendellenes fejlődése	X	
	Értelmi fogyatékos szülő, szülő tartós pszichiátriai kezelése vagy annak elhanyagolása	X	
	Szülők tartós betegsége	X	
	Fertőző betegségek a családban	X	
	Egészségügyi, mentális probléma	X	
	Konfliktusos válás, elhúzódo gyermekelhelyezési per	X	
Erkölcsei tényezők²¹	Gyermek szexuális bántalmazása		X
	Gyermek lelki bántalmazása		
	A környezetben előforduló bűnelkövetés gyakorisága	X	

²¹ Amennyiben a gyermek szülője, prostitúcióban érintett, az nem alapozza meg a gyermek veszélyeztetettségét. ld. 1327/2017 Ombudsmani vizsgálat

	A gyermek szembefordulása a társadalmi normákkal	X	
Nevelési tényezők	Elhanyagolás, gondozatlanság		X
	Felügyelet nélkül hagyás (kortól függetlenül)		X
	Gyermekekkel szembeni követelések hiánya, vagy túlzó követelések	X	
	Tankötelezettségnek való megfelelés hiánya	X	
	Szülői ház engedély nélküli elhagyása	X	
Gyermek önmagát veszélyeztető magatartása	Gyermek szökése, csellengés, csavargás	X	
	Indokolatlan hiányzás (köznevelési intézményből, 16 éves kor alatt)	X	
	Tankötelezettség mulasztása	X	
	Bűnelkövetés		X
	Alkohol és drogfogyasztás		X
	Falcolás		
	Gyermekkorú várandóssága		X
	Antiszociális, kriminalizáló baráti kör	X	
Szabálysértési intézkedés, büntetőeljárás együtt élő családtaggal szemben	X		
Társadalmi tényezők	Alacsony szocioökonómiai státusz	X	
	Tartós munkanélküliség	X	

3. sz. Melléklet

Jelzés adatlap gyermek veszélyeztettsége esetén

Jelzést tevő: jelzőrendszeri tag

Kinek: gyermekjóléti szolgálat és/vagy a probléma súlyosságától függően hatósági intézkedés

Érintett gyermek	Érintett gyermek (ek) neve:	
	Születési hely:	
	Születési idő:	
	Anyja neve:	
	Családtagok megnevezése:	
	Allandó lakhely:	
	Tartózkodási hely:	
Jelentést tevő intézmény	Neve:	
	Cím:	
	Jelzést tevő neve:	
	E-mail címe:	
	Telefonszáma:	
Probléma rövid leírása (a gyermek és családja életében észlelt veszélyeztető okok megnevezése, megjelenés időpontja, időtartama, a felmerülés gyakorisága)		
Eddig intézkedések:		
Javaslatok:		
Egyéb:		
Kelt:		
Helyiség:		

